

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi strony pozwanej
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa (...)
w sprawie z powództwa W. K.
przeciwko J. Spółce Jawnej z siedzibą w B.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 lutego 2020 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 1 października 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

1. oddała zażalenie,

**2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700 zł
(dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 października 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił wniesioną przez pozwaną J. Spółkę jawną z siedzibą w B. skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z

dnia 16 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa (...), w sprawie z powództwa W. K. przeciw J. Spółce jawnej o zapłatę. Wyrokiem tym Sąd Apelacyjny zmienił oddalający powództwo wyrok Sądu Okręgowego z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt VII GC (...), w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 73 218,94 z ustawowymi odsetkami wskazanymi w treści wyroku i kosztami procesu w pierwszej instancji oraz rozstrzygnął o kosztach procesu w instancji odwoławczej.

Skarżąca powołała się w skardze na podstawę wznowienia w postaci wykrycia okoliczności faktycznej mogącej mieć wpływ na wynik sprawy, z której nie mogła skorzystać w prawomocnie zakończonym postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). Podniosła, że dowiedziała się, na podstawie opinii biegłego sporządzonej w innej sprawie po wydaniu wyroku z dnia 16 stycznia 2015 r., iż przyczyną pożaru wózka było wadliwe umocowanie wózka widłowego na platformie transportowej pojazdu, które w czasie transportu (ruchu pojazdu) doprowadziło do uszkodzenia przewodu baterii akumulatorów ze stalową skrzynią (pojemnikiem) na akumulatory. Hak pasa transportowego został tak założony, że przycisnął przewód baterii akumulatorów, a przy obciążeniu transportowym spowodował jego uszkodzenie i zwarcie ze ścianką stalową pojemnika (skrzyni), co spowodowało inicjację pożaru na naczepie.

Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga o wznowienie nie jest oparta na ustawowej podstawie (art. 410 § 1 k.p.c.), gdyż opinia biegłego, na którą powołała się skarżąca, wskazująca przyczynę zapalenia wózka widłowego, została sporządzona po dacie wyrokowania w sprawie, czyli nie istniała w trakcie postępowania objętego skargą o wznowienie. Tymczasem w świetle art. 403 § 2 k.p.c. podstawą wznowienia może być tylko okoliczność faktyczna lub środek dowodowy, które istniały przed zapadnięciem orzeczenia w sprawie. Nie może to być okoliczność zaistniała lub środek dowodowy powstały po zakończeniu postępowania. W ocenie Sądu skarżąca nie wykazała także, że z przyczyn obiektywnych nie mogła uprzednio wnosić o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność przyczyn zapalenia się wózka widłowego, ponieważ nie przytoczyła jakichkolwiek argumentów, które uprawdopodobniałyby brak obiektywnych możliwości żądania przeprowadzenia tego dowodu. Podstawą skargi o wznowienie nie może być zaś

środek dowodowy, z którego strona mogła skorzystać z postępowaniu objętym skargą. Sąd wskazał ponadto, że skarżąca nie wykazała, iż dowód z opinii biegłego odpowiedniej specjalności, o którego dopuszczenie oraz przeprowadzenie wnioskuje, doprowadzi do odmiennej oceny prawnej sprawy, czego konsekwencją będzie ustalenie braku podstaw do przypisania skarżącej odpowiedzialności i w rezultacie oddalenie powództwa.

Zażalenie na postanowienie z dnia 1 października 2019 r. złożyła skarżąca. Zarzuciła naruszenie art. 403 § 2 i art. 410 § 1 k.p.c. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie z dnia 1 października 2019 r. wniesione zostało przez skarżącą w dniu 23 października 2019 r. W świetle art. 9 ust. 4 w związku z art. 1 pkt 140) i z art. 17 *in principio* ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm., dalej jako: „ustawa nowelizująca”) oznacza to, że do rozpoznania tego zażalenia stosuje się art. 394¹ § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 7 listopada 2019 r., tj. przed dniem, w którym przepis ten został uchylony. Przesądza to tym, że zażalenie to jest w okolicznościach sprawy dopuszczalne.

Zadanie sądu, który ocenia, czy skarga o wznowienie jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia (art. 410 § 1 k.p.c.), polega na tym, że ma on ocenić, czy podana w skardze podstawa jest w ogóle przewidziana w ustawie, i czy powołane przez skarżącego okoliczności faktyczne dadzą się zakwalifikować w sposób abstrakcyjny pod którąkolwiek z podstaw przewidzianych w ustawie, tj. czy wypełniają hipotezę którejkolwiek z norm opisujących ustawowe znamiona podstawy wznowienia. Badając, czy skarga jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia, sąd bierze pod uwagę jedynie treść twierdzeń faktycznych zawartych w skardze i nie weryfikuje ich prawdziwości. Zakładając prawdziwość tych twierdzeń sąd sprawdza, czy mógłby dokonać ich subsumpcji pod hipotezę którejkolwiek z przewidzianych w ustawie podstaw wznowienia, co wiąże się z istoty rzeczy z koniecznością dokonania wykładni hipotezy norm opisujących

ustawowe podstawy wznowienia. W wyniku tych zabiegów należy ustalić, wyłącznie na podstawie treści skargi, czy – przy założeniu prawdziwości twierdzeń faktycznych zawartych w jej uzasadnieniu – mogłaby ona być uzasadniona, czyli wznowienie postępowania mogłoby okazać się dopuszczalne, a nie to, czy w rzeczywistości istnieje powołana przez skarżącego podstawa wznowienia, czyli, czy wznowienie postępowania jest rzeczywiście dopuszczalne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2016 r., IV CZ 25/16, nie publ., z dnia 14 marca 2017 r., II CZ 163/16, nie publ., z dnia 15 marca 2018 r., III CZ 8/18, nie publ., z dnia 30 listopada 2018 r., II CZ 50/18, nie publ.).

W wypadku, gdy skargę o wznowienie oparto na podstawie w postaci wykrycia okoliczności faktycznej, która mogłaby mieć wpływ na wynik sprawy, a z której strona nie mogła skorzystać w prawomocnie zakończonym postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.), spełnienie wymagania, aby skarga została na ustawowej podstawie w zakresie, w którym chodzi o możliwy wpływ wykrytej okoliczności na wynik sprawy, polega na przedstawieniu w skardze twierdzenia, że w ocenie skarżącego mogła ona mieć wpływ na wynik sprawy oraz na wyjaśnieniu, na czym – według skarżącego wpływ ten miał polegać. Wyjaśnienie, o którym mowa, oznacza wywód, który konfrontuje wykrytą okoliczność faktyczną z konkretnymi ustaleniami faktycznymi będącymi podstawą zaskarżonego wyroku, i wskazuje, dlaczego nowa okoliczność mogłaby prowadzić do odmiennego wyniku sprawy, w szczególności przez odniesienie do kolidującego z nią ustalenia faktycznego i określenie jego znaczenia dla wyniku sprawy. Sąd, badając, czy skarga jest oparta w tym zakresie na podstawie określonej w art. 403 § 2 k.p.c., ogranicza się do ustalenia w świetle treści skargi, czy takie twierdzenie i wyjaśnienie znalazło się w skardze (jej uzasadnieniu), nie bada zaś, czy twierdzenie to jest w jego ocenie prawdziwe (prawidłowe, por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2018 r., II CZ 50/18, nie publ.).

W okolicznościach sprawy skarżąca ma rację, gdy zarzuca, iż Sąd Apelacyjny błędnie przyjął, iż jej skarga o wznowienia została oparta na wykryciu środka dowodowego (opinii biegłego). Skarżąca wyraźnie powołała się na wykrycie nie środka dowodowego, lecz konkretnej okoliczności faktycznej co do przyczyny pożaru wózka, który był przedmiotem transportu.

Lektura skargi o wznowienie złożonej przez skarżącą wskazuje jednak na to, że skarżąca zawarła w skardze wyłącznie twierdzenie, iż wykryta okoliczność w sposób oczywisty miała wpływ na treść rozstrzygnięcia, ponieważ powodowałaby oddalenie apelacji (powoda), pomimo częściowo odmiennego uzasadnienia (s. 4 uzasadnienia skargi). Brak w skardze dokładnego wyjaśnienia ze strony skarżącej, dlaczego wykryta okoliczność mogłaby mieć wpływ na wynik sprawy. Nie stanowi takiego wyjaśnienia lakoniczne stwierdzenie, iż okoliczność faktyczna, którą skarżąca powołuje, prowadzi do odmiennego stanowiska co do przyczyny pożaru wózka niż zajęte przez Sąd w objętym skargą wyroku, gdyż nie jest ono połączone z wywodem co do tego, jakie i z jakich powodów mogłoby mieć to znaczenie dla wyniku sprawy (s. 5 uzasadnienia skargi). Podobnie nie jest wystarczające, zawarte dopiero w uzasadnieniu zażalenia, stwierdzenie, że uwzględnienie powołanej wykrytej okoliczności faktycznej mogłoby prowadzić do innego rozstrzygnięcia sprawy, dlatego że poczynione wcześniej w sprawie ustalenia faktyczne okazałyby się wadliwe lub mogłyby być dokonywane dalsze ustalenia faktyczne podważające jej dotychczasowy wynik. Po pierwsze, brak w tym zakresie koniecznej konkretyzacji, a po drugie – kwestia dokonywania dalszych ustaleń faktycznych w sprawie nie wiąże się z oceną, czy skarga oparta jest na ustawowej podstawie, a nawet nie dotyczy oceny istnienia powołanej podstawy skargi, lecz aktualizuje się dopiero po stwierdzeniu istnienia tej podstawy w ramach ponownego rozpoznania samej sprawy.

W okolicznościach sprawy zaskarżone postanowienie, mimo wadliwości jego uzasadnienia, jest w ostatecznym rezultacie prawidłowe, co powoduje, że zażalenie jest bezzasadne.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 i z art. 406 oraz art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹, z art. 394¹ § 2 i z art. 406 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.